

Perskaityti Antakalnio atmintį

Rugsėįj Vilniuje prasidės dokumentavimo darbai

Garsiųjų Rasų kapinių šešėlyje likusiose Šv. apaštalų Petro ir Povilo parapijos kapinėse, vadinamose Saulės kapinėmis, rugsėįj prasidės dokumentavimo darbai. Gavus POLONIKA instituto finansavimą, bus inventorizuota ne mažiau kaip 280 su lenkų kultūros paveldu susijusių objektų.

Projektą „Vilniaus Antakalnio Šv. apaštalų Petro ir Povilo parapijos kapinių dokumentavimas“ įgyvendina Kardinolo Stefano Wyszyńskiego universiteto Varšuvoje plėtros fondas. Projektui skirta parama pagal POLONIKA instituto programą „Lenkų kultūros paveldas užsienyje - savanorystė. 2026 m. programa“. Projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant su Vilniaus Visuomenine Rasų kapinių draugija.

Lauko darbai vyks 2026 m. rugsėjo 24-30 d. Šv. apaštalų Petro ir Povilo parapijos kapinėse, vadinamose Saulės kapinėmis, taip pat prie išlikusių buvusių šventoriaus kapinių objektų, esančių Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios aptvertoje teritorijoje.

XIX a. pradžioje įkurtos Saulės kapinės yra viena vertingiausių istorinių Vilniaus nekropolių. Tačiau jos ištirtos ir dokumentuotos gerokai prasčiau nei Rasų kapinės. Jos liudija lenkų ir lietuvių kultūros tradicijų sąveiką ir yra materialus bendro buvusios Abiejų Tautų Respublikos paveldo pėdsakas.

Kapinėse išliko įvairių šeimų, tarp jų Oginskių (Ogiński), Zavišų (Zawisza), Meyštovičių (Meysztowicz) ir Sidorovičių (Sidorowicz), antkapiai bei laidojimo koplyčios. Jie atspindi skirtingas sepulkralinio meno kryptis – nuo klasicizmo ir istorizmo iki neogotikos. Įrašai lenkų, lotynų ir lietuvių kalbomis saugo žinias apie buvusius Vilniaus gyventojus, vietos šeimų istoriją ir miesto lenkų bendruomenę.

Per septynias dienas komanda parengs ne mažiau kaip 280 antkapių, paminklų, lentų, įrašų ir kitų įamžinimo formų dokumentavimo kortelių. Kiekvienas objektas bus nufotografuotas ir tiksliai lokalizuotas. Dokumentacija taip pat apims įrašų perskaitymą, objekto formos, medžiagos ir ikonografijos aprašymą bei preliminarų jo būklės įvertinimą. Bus parengtas ir kapinių planas, kuriame bus pažymėtos inventorizuotų paminklų vietos.

“

Kiekvienas išblukęs įrašas reiškia prarastą konkretaus žmogaus, žmogaus, šeimos ir viso miesto istorijos dalį. Dokumentavimas Dokumentavimas nepakeis konservavimo, tačiau leidžia išsaugoti išsaugoti informaciją, kuri ateityje gali tapti tyrimų ir paveldo paveldo apsaugos darbų pagrindu

– sako UKSW Meno istorijos instituto dr. Bartłomiej Gutowski, vienas iš projekto autorių.

Darbai bus dokumentacinio pobūdžio. Jų tikslas – išsaugoti žinias apie objektus, kuriems gresia nykimas, medžiagos pažeidimai ir laipsniškas įrašų įskaitomumo praradimas. Surinkta informacija galės naudotis tyrėjai, restauratoriai, genealogai, kultūros institucijos ir Antakalnyje palaidotų asmenų šeimos.

Projekto komandą sudarys savanoriai – UKSW Meno istorijos instituto studentai, absolventai ir darbuotojai. Mokslinę darbų priežiūrą vykdys prof. Anna Sylwia Czyż ir dr. Bartłomiej Gutowski, POLONIKA instituto išleisto vadovo apie lenkų kapinių inventorizavimą už šalies ribų bendraautoriai.

Kviečiame vilniečius nuo rugsėjo 25 d. prisidėti prie darbų.

Prašome iš anksto užsiregistruoti svetainėje
<https://fundacja.rozwoju.uksw.edu.pl/cmentarz-antokol>
arba el. paštu b.gutowski@uksw.edu.pl

Baigus inventorizavimą ir parengus surinktą medžiagą, ji bus perduota POLONIKA institutui ir parengta skelbti portale „Baza Polonika“ (www.baza.polonika.pl). Taip žinios apie Antakalnio paminklus bus įtrauktos į viešai prieinamą skaitmeninį išteklių, kuriame dokumentuojamas lenkų kultūros paveldas užsienyje.

Bendra projekto vertė – 25 438 PLN. Iš šios sumos 22 338 PLN sudaro POLONIKA instituto finansavimas, o 3 100 PLN – Kardinolo Stefano Wyszyńskiego universiteto Varšuvoje plėtros fondo nuosavas įnašas.

NARODOWY INSTYTUT
POLSKIEGO DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO ZA GRANICĄ
POLONIKA

Finansuojama iš Nacionalinio Lenkijos kultūros paveldo užsienyje instituto „Polonika“ lėšų.

Programa: „Lenkų kultūros paveldas užsienyje - savanorystė. 2026 m. laida“

Informacija apie projektą

Projektas:

Vilniaus Antakalnio Šv. apaštalų Petro ir Povilo parapijos kapinių dokumentavimas

Lauko darbų terminas:

2026 m. rugsėjo 24-30 d.

Vieta:

Vilnius, Antakalnis - Saulės kapinės ir išlikę buvusių šventoriaus kapinių objektai

Darbų apimtis:

apie 280 dokumentacijos kortelių, fotografijos, objektų vietos nustatymas, įrašų perskaitymas, formos, medžiagos ir ikonografijos aprašymas, preliminarus būklės įvertinimas, kapinių planas

Vykdytojas:

Kardinolo Stefano Wyszyńskiego universiteto Varšuvoje plėtros fondas

Mokslinė priežiūra:

prof. Anna Sylwia Czyż, dr. Bartłomiej Gutowski,
UKSW Meno istorijos institutas

Rezultatų skelbimas:

portale „Baza Polonika“ - www.baza.polonika.pl

Kontaktai:

fundacja.rozwoju.uksw.edu.pl/cmentarz-antokol
b.gutowski@uksw.edu.pl

Projekto finansavimas

Bendra projekto vertė

25 438 PLN

POLONIKA instituto finansavimas

22 338 PLN

Kardinolo Stefano Wyszyńskiego universiteto
Varšuvoje plėtros fondo nuosavas įnašas:

3 100 PLN

“

*Dokumentuodami
atminties vietas,
tiesiame tiltą tarp
praeities ir ateities..*

BENDRADARBIAVIMAS

Visuomeninė Rasų kapinių draugija

Projekto partneris, padedantis vykdyti lauko darbus ir bendradarbiauti su vietos bendruomene Vilniuje.

SPOŁECZNY
KOMITET
OPIEKI
NAD
STARĄ
ROSSĄ

NARODOWY INSTYTUT
POLSKIEGO DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO ZA GRANICĄ
POLONIKA

**Finansuojama iš Nacionalinio Lenkijos kultūros paveldo
užsienyje instituto „Polonika“ lėšų.**

Programa: „Lenkų kultūros paveldas užsienyje - savanorystė. 2026 m. laida“